

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 23/2011-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť O. A. – A., H., zastúpeného Advokátskou kanceláriou T., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky Mgr. A. Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 NcC 37/2010 z 9. júna 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. A. – A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2010 elektronicky doručená sťažnosť O. A. – A., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou T., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky Mgr. A. Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl.

46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 24 NcC 37/2010 z 9. júna 2010 (ďalej aj „namietané uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že navrhovateľ sa v konaní vedenom Okresným súdom Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 150/2009 domáhal zaplata sumy 1 152,84 € s 9 % úrokom z omeškania od 11. júna 2009 do zaplata z titulu nevyplateného zákonného odstupného pri skončení pracovného pomeru, ako aj náhrady trov konania proti sťažovateľovi ako odporcovi. Dňa 22. apríla 2010 sťažovateľ vzniesol v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 C 150/2009 písomne námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi JUDr. A. V. z dôvodu, že *„právna zástupkyňa sťažovateľa sa dozvedela, že dcéra sudkyne JUDr. A. V., ktorá prejednáva túto vec je advokátskou koncipientkou zapísanou u JUDr. E. S., advokátky so sídlom D. - teda právnej zástupkyne E. S., ktorý je protistranou sťažovateľa v tomto konaní“*.

Sťažovateľ v sťažnosti najmä uvádza:

«Právna zástupkyňa sťažovateľa okrem skutočnosti, že dcéra zákonnej sudkyne je koncipientkou právnej zástupkyne druhého účastníka konania odôvodňovala námietku zaujatosti aj tou skutočnosťou, že dňa 18. 03. 2010 zákonná sudkyňa JUDr. A. V. protokolovala výpoveď jej klienta vo veci zásadného právneho významu tak, že zaprotokolovala nepresne jeho výpoveď spôsobom, ktorý by bol spôsobilý privodiť sťažovateľovi nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Predmetom sporu medzi E. S. a sťažovateľom totiž bola skutočnosť, že E. S. ako bývalý zamestnanec sťažovateľa sa domáhal odstupného z titulu skončenia pracovného pomeru dohodou z dôvodu organizačných zmien a naopak sťažovateľ v konaní od počiatku tvrdil, že dôvodom skončenia pracovného pomeru E. S. jednoznačne neboli organizačné zmeny, ale jeho pracovné výsledky. Zákonná sudkyňa na pojednávaní dňa 18. 03. 2010 do zápisnice nadiktovala, že sťažovateľ vypovedal, že pani A. (manželka sťažovateľa) sa s E. S. dohodla o dôvode ukončenia pracovného pomeru „z dôvodov organizačných zmien“. Na opakovanú námietku právnej zástupkyne sťažovateľa, že sťažovateľ uvedené nevypovedal, zákonná

sudkyňa vykonala opravu zápisnice v znení „opravuje sa zápisnica, že sa dohodli že navrhovateľ (E. S.) pôjde preč dohodou.“ Opätovne zdôrazňujeme, že pôvodná protokolácia výpovede sťažovateľa zákonnou sudkyňou by bola dostatočným odôvodnením nepriaznivého rozhodnutia pre sťažovateľa v konaní, nakoľko práve dôvod ukončenia pracovného pomeru dohodou a právne následky z neho vyplývajúce sú meritom sporu medzi účastníkmi konania.

Sťažovateľ ďalej v námietke zaujatosti uviedol:

„máme za to, že sudkyňa JUDr. A. V. prejednávajúca vec 9 C/150/2009 je vylúčená z prejednávania vyššie uvedenej veci nakoľko vzhľadom na jej pomer k právnej zástupkyňi navrhovateľa možno mať pochybnosti o jej nezaujatosti. Ako bolo uvedené vyššie:

- dcéra sudkyne Okresného súdu Dunajská Streda JUDr. A. V. - Mgr. N. V. je vyše roka advokátskou koncipientkou právnej zástupkyne navrhovateľa JUDr. E. S., keďže advokátka JUDr. E. S. má len dvoch advokátskych koncipientov, jednoznačne možno konštatovať priamu, bezprostrednú a silnú väzbu medzi školiteľom a advokátskym koncipientom (na rozdiel od veľkých anonymizovaných právnych kancelárií) dcéra sudkyne JUDr. A. V. je tak ekonomicky aj profesne závislá od svojej školiteľky, ktorá je právnu zástupkyňou navrhovateľa, a od ktorej okrem pravidelnej mzdy, ktorú poberá, bude v čase advokátskych skúšok potrebovať potvrdenie o dĺžke a povahe započítateľnej praxe (de facto posudok svojej praxe), keďže ide o dcéru sudkyne JUDr. A. V. je vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dôvodné predpokladať zaujatosť sudkyne v prospech školiteľky svojej dcéry“.»

Krajský súd uznesením č. k. 24 NcC 37/2010-84 z 9. júna 2010 rozhodol, že zákonná sudkyňa JUDr. A. V. nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 C 150/2009.

Vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Napadnuté uznesenie je odôvodnené úvahami súdu, ktoré si vzájomne odporujú a navyše časť z týchto úvah je v rozpore s výkladom §14 ods. 1 OSP z hľadiska účelu sledovaného týmto ustanovením, čím je napadnuté uznesenie arbitrárne a odôvodnenie napadnutého uznesenia v rozpore s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.“

Podľa tvrdení sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením rozhodol v rozpore s judikatúrou ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej *«pri posudzovaní nestrannosti sudcu sa uplatňuje tzv. „teória zdania“ (théorie des apparences), podľa ktorej nestačí, že sudca sa cíti byť nestranným (subjektívne hľadisko), ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán sporu»*.

Sťažovateľ tvrdí, že uznesením krajského súdu č. k. 24 NcC 37/2010-84 z 9. júna 2010 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vzhľadom na to, *„že závery vyvedené Krajským súdom v Trnave sú zjavne neodôvodnené, pričom v rozpore s ústavnými princípmi nestranného súdneho konania súd skúmal zaujatosť sudkyne s dôrazom na hľadisko jej vnútorného presvedčenia abstrahujúc od hľadiska objektívneho, ktorým sa nezaoberal, na základe čoho ho považujeme za arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné“*.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 NcC/37/2010 zo dňa 09. júna 2010 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 NcC/37/2010 zo dňa 09. júna 2010 sa zrušuje.

Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, a to troch dní od právoplatnosti nálezu.“

Elektronickým podaním doručeným ústavnému súdu 29. októbra 2010 sťažovateľ rozšíril svoj návrh na rozhodnutie vo veci samej (petit), aby ústavný súd v prípade, že zruší uznesenie krajského súdu č. k. 24 NcC 37/2010-84 z 9. júna 2010, zároveň rozhodol aj o vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z obsahu sťažnosti je zřejmé, že sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv namietaným uznesením krajského súdu, ktorým tento súd rozhodol o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom proti zákonnej sudkyni vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 C 150/2010 tak, že ju nevylúčil z prerokovania a rozhodovania tejto veci.

K dôležitým prvkom právnej ochrany zaručenej čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo na rozhodnutie veci nestranným sudcom, ktoré je implikované v záruke nestrannosti súdu.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v občianskom súdnom konaní zabezpečované inštitútom vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania predmetnej veci pre jeho zaujatosť [§ 12 až § 16 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) I. ÚS 27/98].

Obsahom základného práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (t. j.

samotného sudcu, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 ods. 1, resp. účastníka súdneho konania, ktorý podal návrh podľa § 15a ods. 1 OSP) a vylúčiť nimi označeného sudcu(-ov) z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (m. m. I. ÚS 73/97, I. ÚS 4/98).

Existencia nestrannosti musí byť určená jednak podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, jednak podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť. V tomto smere ide o zvažovanie zistiteľných skutočností, ktoré môžu nestrannosť sudcu spochybniť. Z tohto pohľadu môže mať dokonca určitý význam aj tzv. zdanie (javenie sa) pochybnosti (appearance of bias). Je to inými slovami vyjadrený výstižný výrok ESĽP vo veci Delcourt v. Belgicko, 1970, séria A, č. 11, podľa ktorého „spravodlivosť má byť nielenže vykonávaná, ale sa aj musí javiť, že je vykonávaná“. Podstatnou je dôvera, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti u verejnosti vzbudzovať (m. m. III. ÚS 16/00, IV. ÚS 186/07).

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považoval za potrebné ďalej poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené a zároveň by malo za následok porušenie

niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, I. ÚS 13/00, IV. ÚS 287/04).

Krajský súd v rozhodujúcej časti napadnutého uznesenia, v ktorom rozhodol o námietke zaujatosti podanej sťažovateľom, uviedol: *„Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (článok 38 ods. 1 Listiny a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom k tomu možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.*

Pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť môže vyplývať predovšetkým z právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci. Podľa konštantnej súdnej judikatúry vylúčený je tiež sudca, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, ako z dokazovania v konaní. K vylúčeniu sudcu však nemôže viesť iba vyjadrenie účastníka o tom, že sudca je zaujatým. Subjektívne hľadisko účastníka konania je iba podnetom pre rozhodovanie o prípadnej zaujatosti, avšak rozhodovanie o tejto otázke musí byť postavené výlučne na základe hľadiska objektívneho, to znamená, že nie je prípustné vychádzať iba z pochybnosti o pomere sudcu k prejednávanej veci, prípadne k osobám, ale i z hmotno-právneho rozboru skutočností, ktoré k týmto pochybnostiam viedli. Nejde teda iba o hodnotenie subjektívneho pocitu, ale o objektívnu úvahu, či s ohľadom na okolnosti prípadu možno mať zato, že by sudca zaujatý mohol byť. K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci pritom môže dôjsť až vtedy, ak je evidentné, že vzťah sudcu k danej veci, prípadne účastníkom alebo ich nástupcom dosahuje takej povahy a intenzity, že napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude schopný nezávisle a nestranné rozhodovať.

Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkovi postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodovanie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (III. ÚS 71/97).

Nestrannosť sudcu je potrebné skúmať teda z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska t. j. v danom prípade je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska t. j. v danom prípade zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku. Objektívna nestrannosť sa posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod.

S ohľadom na vyjadrenie zákonnej sudkyne, ako i vzhľadom na obsah spisu a doterajší prístup k sudkyne k prejednávaniu veci, odvolací sud dospel k záveru, že sudkyňa poskytla dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť, že neexistuje z hľadiska ust. § 14 O. s. p. relevantný vzťah sudcu k účastníkom konania, ich zástupcom a k veci samej, na základe existencie, ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu. Ako uviedla zákonná sudkyňa, necíti sa byť vo veci zaujatá vzhľadom na dlhotrvajúcu sudcovskú prax a odbornú profesionalitu, vie vec objektívne posúdiť a rozhodnúť. Samotná okolnosť, že dcéra zákonnej sudkyne je advokátskou koncipientkou u advokátky, ktorá zastupuje v konaní odporcu, nie je takou okolnosťou, ktorá by zakladala dôvod pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Navrhovateľ danej veci je zastúpený advokátkou a aj v priebehu konania, dcéra konajúcej sudkyne, ako jej koncipientka neurobila žiaden úkon. Advokátka musí predchádzať situácii, aby ju jej koncipientka zastupovala ako substituent vo veciach, ktoré pojednáva jej matka.

Čo sa týka ďalšej námietky odporcu spočívajúcej v protokolácii zápisnice konajúcou sudkyňou, ide o dôvod, ktorý spočíva v postupe sudcu a preto nemôže byť v zmysle § 14 ods. 3 O. s. p. dôvodom na vylúčenie sudcu v konaní o prejednávanej veci.

K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci pritom môže dôjsť až vtedy, ak je evidentné, že vzťah sudcu k danej veci prípadne účastníkom alebo zástupcom dosahuje takej povahy u intenzity, že napriek zákonom stanovenej povinnosti sudcu nebude schopný

nezávisle a nestranne rozhodnúť, čo v danom prípade splnené nie je. Nadriadený súd teda nezistil existenciu žiadnych relevantných skutočností, ktoré by preukazovali taký stupeň vzťahu konajúcej sudkyne k zástupkyňi navrhovateľa, ktorý by vyvolával pochybnosti o nezáujatosti sudkyne vo veci.“

Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00).

Ústavný súd konštatuje, že namietané uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, a zároveň považuje právny názor krajského súdu za legitímny a z ústavného hľadiska akceptovateľný. Ústavný súd nezistil, že by uzneseniu krajského súdu bolo možné vyčítať jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti uzavrel, že skutkové alebo právne závery krajského súdu nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označeným článkom ústavy a dohovoru.

Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu dalo odpoveď na skutkovú a právnu podstatu sťažovateľom podaného návrhu na vylúčenie zákonnej sudkyne okresného súdu, a preto jeho obsah neosvedčuje okolnosti naznačujúce príčinnú súvislosť s možným sťažovateľom namietaným porušením jeho práv garantovaných ústavou a dohovorom.

K vylúčeniu sudcu z prerokovania a rozhodovania veci môže dôjsť aj pri zohľadnení sťažovateľom akcentovanej tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESLP iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje

taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne. Ústavný súd dospel k záveru, že pracovnoprávny vzťah dcéry zákonnej sudkyne k právnej zástupkyňi žalovaného nezakladá sám osebe taký pomer zákonnej sudkyne k právnej zástupkyňi žalovaného, ktorý by mal za následok pochybnosť o jej nezáujatosti. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 438/2010 z 24. novembra 2010, v ktorej dospel v obdobnej veci sťažovateľa k rovnakému záveru.

K námietke sťažovateľa týkajúcej sa spôsobu protokolácie jeho výpovede zákonnou sudkyňou na pojednávaní uskutočnenom 18. marca 2010 v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 C 150/2009 ústavný súd konštatuje, že zo sťažnosti aj z obsahu zápisnice z pojednávania pred okresným súdom vyplýva, že bola vznesená námietka proti zneniu zápisnice, pokiaľ ide o sťažovateľom uvedený dôvod skončenia pracovného pomeru so žalobcom. Zákonná sudkyňa uvedené protokolovala ako „opravu zápisnice“.

Podľa § 40 ods. 1 OSP o úkonoch, pri ktorých súd koná s účastníkmi alebo vykonáva dokazovanie, sa spisuje zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh dokazovania a uvedie sa obsah prednesov a výroky rozhodnutia; ak nahrádza zápisnica podanie, musí mať aj jeho náležitosti.

Podľa § 40 ods. 3 OSP predseda senátu alebo samosudca opraví v zápisnici chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti. Predseda senátu alebo samosudca rozhoduje aj o návrhoch na doplnenie zápisnice a o námietkach proti jej zneniu. Každá námietka účastníka konania proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správania účastníkov konania, ktorej súd nevyhovel, musí byť v zápisnici uvedená.

„Súdom spísaná zápisnica o pojednávaní obsahujúca zákonom ustanovené náležitosti je verejnou listinou“ [§ 134 OSP (JUDr. Václav Nesrovnal, CSc., a kol.: Občiansky súdny poriadok. Bratislava: Iura Edition, 1997 v znení zmien a dodatkov, s. 71)]. „Povinnosť zapísať každú námietku proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správaniu účastníkov konania, ktorej súd nevyhovel, súvisí s princípom spravodlivého procesu a jej

dôsledné plnenie súdom každého stupňa je spojené nielen s otázkou zákonnosti, ale aj ústavnosti postupu všeobecného súdu. Z opaku vyplýva, že nezapísanie námietky, ktorej súd nevyhovel, môže zakladať predovšetkým disciplinárnu zodpovednosť zákonného sudcu (predsedu senátu), ale nedajú sa vylúčiť ani procesné dôsledky spojené s otázkami zisťovania skutkového stavu, plnenia procesných podmienok a procesných garancií spravodlivého procesu“ (tamtiež s. 71 – 72).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že sťažovateľ mal k dispozícii procesný nástroj spôsobilý napraviť vytýkané pochybenie okresného súdu priamo v rámci prebiehajúceho súdneho konania, ktorý využil v plnej miere, čo viedlo zákonnú sudkyňu k protokolovaniu opravy zápisnice, teda k akceptácii námietky sťažovateľa proti zneniu zápisnice. Uvedený postup zákonnej sudkyne možno podľa názoru ústavného súdu hodnotiť ako akceptovateľné uplatnenie ustanovení o konaní pred súdom, ktoré nepredstavuje možnosť vzniku objektívnych pochybností o jej nezaujatosti.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala, že po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by ústavný súd mohol reálne dospieť k záveru, že sťažovateľom označené práva boli v danom prípade porušené. Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2011